

קובץ

הנשיא, השליח ו'הכל'

ליקוט מיוחד מדברי הרבי
על השליחות להביא את
"הנשיא" אל כלל ה"עם"
על ידי השלוחים

תמונת הרבי בכריכה
©2025 JEM, Photo ID 188088

פתח דבר

טייערע ברידער שלוחים,

כינוס השלוחים העולמי - תשפ"ו, עומד בסימן "להביא את הנשיא אל 'הכל'". בעמדינו אחרי ארבעים שנים מאז אותה התוועדות נפלאה בחג שמחת תורה תשמ"ו (המובאת להלן), בו 'רוממתנו מכל לשון' ונגסכה בנו הבנת עוצם זכות השליחות ודרכי הפעולה - הננו מגישים בפני יקר קהל השלוחים שבאו לחצרות קודשנו, את קובץ 'הנשיא, השליח ו'הכל'', המלקט שיחות ואגרות כ"ק אדמו"ר זצוקלה"ה נבג"מ זי"ע, בנוגע לעבודת השליח לקשר יהודים עם המשלח, בהתאם לנושא הכינוס בשעה זו.

הקובץ נחלק לחמישה פרקים:

פרק ראשון: "להביא את הנשיא ל'הכל'". ובו על השפעת השלוחים בסביבתם לעשות יהודים שיהיו מקושרים לרבי ולחסידות.

פרק שני: "גילוי האלוקות בפרטים הקטנים". ובו על פרטי השליחות להביא השפעת תורה ומצוות לכל פינה ופינה בעולם.

פרק שלישי: "כח המשלח". ובו על כוחו של שליח בזכות המשלח והדרכים לזכור זאת בשליחות בפועל.

פרק רביעי: "הרבי לימין, ומברכך". ובו על כך שהרבי עם השליח תמיד ונותן את ברכותיו הקדושות.

פרק חמישי: "לקשר יהודי לרבי". מכתב הרבי למשפיע הרש"ח קסלמן, אודות קישור יהודים לרבי. ובו מתואר כח של אדם אחד להפוך לחלוטין סביבת שליחותו.

על מלאכת הליקוט ניצח הרב שמואל לובעצקי, וטוב עין הוא יבורך. סידור ועריכת החוברת נעשתה על ידי הרב מנחם מענדל דוב יוזביץ והרב אליהו שוויכה. הקובץ יוצא לאור בעידוד וביזומת חברי צוות מרכז-302, על כך תודתנו נתונה להם. תקוותנו שקובץ זה ישיג ייעודו, ויזרז את ביאת גואלנו תיכף ומיד ממש.

יום הבהיר כ"ף חשון ה'תשפ"ו,
יום הולדת כ"ק אדמו"ר מהורש"ב - מאה ששים וחמש שנה

ועד כינוס השלוחים העולמי
שע"י מרכז לענייני חינוך

הרב מנחם מענדל קאטלארסקי
בשם ועד הכינוס
הרב שמחה באקמאן
הרב ליפא ברענען
הרב שמואל קפלן
הרב לוי יצחק הלוי קליין
הרב מענדל קאטלארסקי
הרב אפרים מינץ
הרב שניאור נג'ר
הרב שלום רייטשיק
הרב אברהם שטרנברג

פתיחה

כפתיחת הלב לקראת דברי הרבי לאורך החוברת, מובאת בזה אותה שיחה מופלאה - ע"ד ענין השליחות - אותה נשא הרבי בליל שמח"ת תשמ"ו לפני הקפות. באותה שנה, לקראת כינוס השלוחים השלישי, הואיל הרבי להגיהה שוב ושוב (שלש פעמים!) ואף אישר את הדפסתה כקונטרס בפ"ע שי"ל אז בשם "קונטרס השליחות".

נשיא הדור צו "הכל"...דורך זיינע שלוחים

ליל שמחת תורה לפני הקפות, תשמ"ו

א. ס'איז ידוע דברי כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו אַז בשמחת תורה איז "מצות היום בשמחה".

אַזוי ווי אַלע הוראות וציוויים פון אַ נשיא בישראל, ובפרט אַ נשיא חב"ד - איז ידוע שיטת חב"ד, אז אע"פ וואָס "הנשיא הוא הכל", דארף עס ניט בלייבן בא "צדיק באמונתו יחי", אפילו ניט באם התחלת וכללות "א"ת יחי' אלא יחי'", נאר פון דעם אַראָפקומען פון דעם נשיא הדור אין "צדיק באמונתו יחי'", דאַרף דער יחי' (חי"ת בפת"ח) דורכנעמען כל מציאותו פון דעם וועמען מען "באַלעבט" און בפנימיות, דורך דעם וואָס יעדערער פון זיי טוט בעצמו עבודתו (כולל בנדו"ד - דער ענין השמח"ת) מיט זיינע כחות.

דער אופן ווי דאָס קומט אן פון דעם נשיא הדור צו "הכל", צו יעדער מענטש פון דעם דור בכל העולם כולו - איז דאס לכל לראש דורך זיינע שלוחים און שלוחי שלוחים (ווארום שליח עושה שליח ביז אפילו מאה שלוחים), וואָס יעדערער פון זיי איז "שלוחו של אדם כמותו".

דערפאר איז כדאי אַז די שלוחים וואָס געפינען זיך איצטער דאָ זאָלן זאָגן "לחיים" אויף אַ כוס מלא ושלם (און דערנאך זאל מען וועגן דעם אויך איבערגעבן צו די שלוחים וואָס זיינען איצטער דאָ ניטאָ). און פון די שלוחים זאָל די שמחה פון שמח"ת נמשך ווערן צו אַלע אידן בכל העולם כולו, ביז אַז פון דער שמחה זאל מען בקרוב ממש זוכה זיין צו ושמחת עולם על ראשם בביאת משיח צדקנו.

אגרת מיוחדת מאת כ"ק אדמו"ר הרי"צ בה הוא מבאר את הצורך לעשות חסידים לרבי (תחלת נסלו תרצ"ג)

האגדה מספרת באחד החסידים שהי' מקושר באהבה רבה לרבו, ובהיותו דר לא רחוק ממקום רבו, הי' בא כמה פעמים בשנה לבקר את רבו, וכן הי' הנהגתו כמה שנים שהי' בא לעתים קרובות ולא הי' נכנס ליחידות, וגם אירעו זמנים שלא הי' שומע דברי תורה, שהי' בא רק על יום או יומים באמצע השבוע, והי' מרווה צמאון התקשרותו ואהבתו בראיית פני רבו בלבד.

כמים הפנים הנה רבו בהכירו את גודל התקשרותו של החסיד, וגודל האהבה אל דרכי החסידות אשר בערה לבבו, הנה מלבד אהבתו הפנימית והעצמית של הרבי לחסיד, הנה חיבה יתירה התרקמה והתאגרה בלבב קדושתו לחסידו זה, ביותר שאת ויתר עז על כללות האהבה הנטוע בלבב עבדי ה' אל כל ישראל ואל צאן מרעיתם.

באחד הביקורים, אשר החסיד בא לרבו, וכבר התכוון ללכת קרא אותו רבו אליו החדרה, ויאמר לו, שמע נא, הנה ידעתי כי אוהב נאמן אתה לי, והתקשרותך אלי גדולה היא במאד, ולזאת יש לי בקשה גדולה אליך הנוגעת לי בנקודת נפשי, ואתה ביכולתך הי' לעשות לי הטובה הגדולה הלזו, אשר לעולם ועד בזה ובבא אזכור את טובתך אשר היטיב עמך, כי בנפשי הוא.

החסיד בשמעו דברי רבו נרעש למאד, ויאמר אמר, הנה בכל אשר לי בממון בגוף ובנפש הנני מוכן לשמוע כל אשר יצוה עלי כבוד קדושתו במסירת נפש בפועל ממש. ורק יואיל נא כבוד קדושתו להגיד מה עלי לעשות, ובעזרת ה' יתברך יעשה כרגע בלי שום מניעה ועיכוב.

מסירת ממוןך וגופך, ענהו הרבי, בלתי דרושים לי, ויהי לך אשר לך, ויברך השי"ת בתוספת מרובה על העיקר, אמנם מסירת נפשך כלומר רצונך, זה דרוש לי, ובזה תוכל לעשות הטובה הגדולה הנוגעת לי בנקודת נפשי.

הנני מבקש, מוסיף הרבי לומר לו, לעשות לי חסידים.

אנכי, נבהל החסיד, אנכי, האם אני יכול לעשות חסידים, ואיך אפשר לעשות חסידים. אתה, ענהו הרבי, אתה יכול לעשות חסידים, ואתה חייב לעשות חסידים, ושאלתך איך אפשר לעשות חסידים, הנה הדבר פשוט, אם אתה תנהג בכל ענייניך במדות טובות (כי בימים ההם לא הי' צורך לדבר ולעורר בענין קיום המצוות בהידור ויראת שמים, כי קיום המצוות בהידור, לימוד התורה ויראת שמים, הי' דבר הפשוט, רק רוב ההתעוררות על ההתבוננות בשביל העבודה בזיכרון המדות) כדרכי החסידות. והכל יודעים שאתה חסיד שלי, הנה בזה תעשה לי חסידים חדשים.

זאת אומרת, כי ביכולת כל חסיד לעשות בעד החסידות, וזאת אומרת אשר חובת כל חסיד לעשות בעד החסידות.

(אגרת תרי"א)

פרק ראשון:

להביא את הנשיא ל'הכל'

יסוד השליחות הוא, "יפוצו מעיינותיך חוצה", להפוך את סביבת השליח - ה'חוצה', ל'מעין' - "ליובאוויטש". היאך? אין זה אלא בכוחו העצמי של המשלח, הפועל דרך 'שלוחו כמותו'. וזאת ע"י דבקות במטרה: לקשר יהודים לרבי ולתורת החסידות.

א. תביעת הרבי מעניקה כוחות

הדרישה משליח יחיד לפעול על עיר שלימה, נראית בלתי אפשרית במושגים רגילים. הרבי מלמדנו אין בנח המשלח, שייך להפוך כל יהודי יחיד ל"בריה שלימה" שאינה בטלה.

גם כאשר בעיר שלימה נמצא חסיד אחד בלבד - תובעים ממנו לפעול שתהי' זו עיר חסידית .. אמנם, יכול משהו לטעון: כיצד יש בכחו ללכוד ולכבוש עיר שלימה, ובפרט מקום הפכי כו'?

והמענה לזה - שצריכים לידע ש"צדיקים דומים לבוראם", כשם שבנוגע להקב"ה אמרו חז"ל שאינו מבקש לפי כחו אלא לפי כחן, לפי כחו של כאו"א, כך גם צדיקים אינם מבקשים אלא לפי כחו של כאו"א. וכיון שהרבי תובע זאת ממנו - ה"ז הוראה ברורה שהדבר הוא בכחו, דאל"כ, לא הי' הרבי תובע זאת.

ועוד זאת - שהתביעה של הרבי כשלעצמה מהווה נתינת כח: כתיב "ובחרת בחיים", ומבאר רבינו הזקן ש"האותיות ובחרת בחיים הכתובים בתורה, הן עצמם הם סיוע להאדם" לבחור בחיים.

ועד"ז בנוגע לתביעה של צדיקים - שהתביעה כשלעצמה מהווה סיוע ונתינת כח לגלות את הכחות שלו, שיבואו מההעלם אל הגילוי.

ונקודת הענין - שכיון שהרבי תובע זאת ממנו, אזי אינו הולך בכחו הוא אלא בכחו של הרבי, ובמילא, גם אם אינו אלא יחידי בכל העיר, אינו מתבטל לגבי העיר - כדין "ברי", שברי' שלימה, אפילו באלף (ולאו דוקא אלף, אלא גם ריבוי היותר גדול) לא בטיל, והיינו, שאף שידע איניש בנפשי' שאינו שלם, מ"מ, כיון שכאשר הרבי תובע ממנו הולך הוא בכחו של הרבי, והרבי הוא בודאי שלם, נמצא, שעם היותו ברי' קטנה, יש לו את השלימות של המשלח (הרבי), וברי' שלימה אינה בטילה.

הרבי מוסיף, ומאיר את תנועת נפש השליח, לבל יתפעל וירא מהרים וגבעות:

זוהי איפוא העבודה והאחריות המוטלת על "אגודת חב"ד" - שעליהם לידע שאינם צריכים להתפעל משום דבר, כיון שעבודתם אינה בכח עצמם, אלא בכח המשלח.

כאשר עוסקים בעניניו של הרבי, אזי בכל מקום שהולכים הולך הרבי עמם, ובמילא אין להתפעל ולהתיירא משום דבר.

ולאידך גיסא - כאשר פוחדים ומתייראים ונדחקים בתוך "כלוב" ("אין קאטוך") לוקחים לשם גם את הרבי, וה"ז כמשל האוחז בראשו של מלך ומורידו כו'.

ובמילא, צריכים לילך בכל התוקף, כיון שהולכים בכחו של הרבי, ואז בודאי מצליחים, ובאופן כזה - "זרעו בחיים", ובמילא "אף הוא בחיים" (כנ"ל).

אך הרבי מתנה: שלא לשקוע ב"הנחות העולם" אלא לעמוד ברשותו של נשיא':

אמנם, התנאי לזה הוא - שיהי' "זרעו". ומשום זה משתדלים תמיד למצוא משלוחים שודר"ם מלמדים כו' - מ"אנשי שלומינו" ("אייגענע מענטשען") דוקא .. היינו, שאין להם דעות והנחות משלהם, שהם במצב כזה שעכ"פ אין בעלות אחרת עליהם - כפי שהי' כ"ק מו"ח אדמו"ר אומר: "א נאוואדנע בהמה", כלומר, בהמה שאין עלי' בעלים - ובמילא, נקל יותר להכניסם לרשותו של הרבי; ועאכו"כ - אלה שנמצאים כבר ברשותו של הרבי. (בשלח ה'תשי"ד - תו"מ ח"א עמ' 62)

ב. עמדו חכן, לתת דין וחשבון...

"נמה חסידים עשית?" תביעת הרבי לפעולה בזולת עד שיהפוך בעצמו למדקדק, אפילו בתקנות רבותינו נשיאינו.

משיח לא יהי' מוכן לשמוע שום קונצים אלא ידרוש חשבון - אלה פקודי המשכן, תרשום (באומרו זאת הקיש הרבי באצבעו על השולחן) בפתק כמה חסידים עשית, על

כמה יהודים פעלת שיהיו חסידים של הרבי, שילמדו חת"ת ויבואו לומר כל התהילים בשבת מברכים! .. הרי הרבי האט זיך געקאכט אין דעם, ולכן צריך לעסוק בזה. (ש"פ פקודי תשכ"ז - תו"מ חכ"ט עמ' 157)

ג. שהמושפעים יאירו באור ההתקשרות

בצבעים חיים, מתאר הרבי דמותו של "מקושר" שהתחנך על ברכי החסידים, ודורש שלא להסתפק בכך, אלא להפוך את הסביבה למוארים ומאירים בחסידות.

יהודי שהקב"ה זיכהו שגדל והתחנך אצל אב חסידי, והיתה לו הזכות לראות את הרבי - כ"ק מו"ח אדמו"ר, שהוא נשיא הדור עד ביאת המשיח - ולשמוע ממנו דברי תורה ("א פאָר ווערטער צי מער פון אַ פאָר ווערטער"), ודברים אלה חקוקים בזכרוננו [וגם אם הוא לא זוכר, חקוקים הדברים במוח הזכרון דנפה"א] - בודאי ניתנו לו הכחות והוטלה עליו האחריות לפעול על הסביבה כולה.

ובזה גופא - אסור לו להסתפק בכך שיפעול עליהם שלא יגיעו למצב גרוע יותר ח"ו, ואסור לו להסתפק בכך שיביא אותם למעמד ומצב של שמירת השו"ע, ואסור לו להסתפק אפי' בכך שיביא אותם למעמד ומצב שיתנהגו לפנים משורת הדין, אלא צ"ל שדורשים ממנו להביא את הסביבה כולה לאור החסידות ולמאור החסידות! וכיון שדורשים ממנו זאת - בודאי ניתנו לו הכחות הדרושים לכך.

(פורים תיש"א - תו"מ ח"ב עמ' 318)

ד. מה שדורש מעצמו - ידרוש מזולתו

שליח המתעסק בחיזוק התקשרותו האישית באמצעות לימוד תורת החסידות. אל לו לעצור בהשקעה ב'פנימיות', הרבי מחייב עבודה עם הזולת.

מקצת ומעין שבכל הדרגות, ישנם בכל מקושר וחסיד, כיון שמתעסק הוא לחזק התקשרותו ע"י לימוד תורת החסידות של הנשיא, ובפרט החזקתו בהשלשה שיעורים השונים לכל נפש בחומש תהלים ותניא. אבל מתפקידו של החסיד שלא להסתפק בפעולה בעצמו, וצריך להשפיע ג"כ על הסביבה - לקרבם ולעוררם ולהאירם בנר מצוה ותורה אור חדורים במאור שבתורה זוהי תורת החסידות.

(ב' שבט ה'תשי"ב - אג"ק ח"ה עמ' קצג)

לא סתם הוציאוהו מ"היכלו של מלך" ושלחוהו ל"ערי השדה" - צו מאנן חסידים! ולהביא חסידות לכלל ישראל

כל אלה שהרבי שלח אותם לעסוק בהפצת היהדות בערי השדה, - ולא דוקא ערי השדה ממש, אלא, לאחר שיוצאים מהיכלו של הרבי, שבו קיבל ליחידות, בו התפלל ובו למד, הרי, כל מקום שבו נמצאים הו"ע של "שדה" לגבי היכלו של הרבי. צריכים לידע שבכל עניני השליחות ישנה כוונה פנימית. והכוונה הפנימית היא - להפיץ תורת החסידות, כדברי הרבי שאדמו"ר הזקן לא רצה לעשות את החסידים למפלגה, אלא תורת החסידות היא עבור כלל ישראל. (י' שבט תיש"א - תו"מ ח"א עמ' 208)

ו. סטייה מהתפקיד - מעילה בשליחות

התפקיד המיוחד שהוטל על התמימים כ'נרות להאיר', חייב להתבטא בקביעות עם אחרים דווקא.

בכל מכתביו שכותב לא ראיתי שמזכיר במה שמתעסק בהשפעה על אחרים לקרבם לתורת הדא"ח ולהתקשרות עם נשיאנו הוא כ"ק מו"ח אדמו"ר הכ"מ. משל למה הדבר דומה למלך שהטיל על שכם אחד מעבדיו תפקיד מיוחד, והלז מתעסק בתפקיד אחר, אשר מפני זה בטח ממעט מזמנו ומשימת לבו למילוי התפקיד שהטיל עליו המלך. כ"ק אדמו"ר (מהורש"ב) נ"ע אמר שהתמימים הם נרות להאיר, ז. א. אשר תפקידם המיוחד שהטיל עליהם רבם...

אף על פי כן, וואלט איך מציע געווען, אחר בקשת סליחתו, איר זאלט מאכן פאר זיך א קביעות בכל יום בתורת כ"ק מו"ח אדמו"ר הכ"מ, און א קביעות איזה פעמים בשבוע צו לערנען מיט אנדערע בזה, ואם איר וועט זיך דערמיט מתעסק זיין, רעכן אי[ך] אז הרבי וועט אייך העלפן, אז איר וועט... מצליח זיין אויסצופירן דעם רבינ'ס הוא כ"ק מו"ח אדמו"ר הכ"מ רצון.

[תרגום: הייתי מציע שתעשה לעצמך קביעות ללמוד לעצמך בתורת כ"ק מו"ח אדמו"ר הכ"מ, וקביעות כמה פעמים בשבוע ללמוד עם אחרים בזה... ובאם תתעסק בזה, סבורני שהרבי יעזור לך, שתצליח למלא את רצון הרבי...]

(י"א אלול ה'שי"ת - אג"ק ח"ג עמ' תכב)

יתכן ואפשר שהשליח ישנח מטרת בואו? עד שיהפוך המקום ל'מקום המעיין'!

אפשר שישכחו מטרת בואם לשם, וידמו שהם מתושבי המקום ההוא או שיחשבו, מאחרי שאני נמצא במקום פלוני משך זמן והפצתי שם את המעיינות הרי מקום זה אינו כבר בכלל חוצה, ובמילא איני צריך כעת להשתדל בטרחא יתירה בהפצת המעיינות יותר כי כבר עשיתי חובתי.

אבל עליהם לידע שחובת (וזכות) ההפצה היא עד שיהיו כל הענינים כמו שהם במקום המעיין - כמו בליובאוויטש. עד אז המקום הוא בכלל חוצה עדיין.. כן יש לזכור שאין הם כמו שאר תושבי המקום, שלוחי רבינו בעל השמחה הם להפיץ שם את המעיינות.

(פנחס תשי"ז- תו"מ חלק כ עמ' 161)

פרק שני:

גילוי אלוקות בפרטים הקטנים

המהות הפנימית של השליח: הבאת השפעת תורה ומצוות לכל פינה, סמכות, ערך העבודה הפשוטה, וההכרח ההתמדה.

א. היכן מונחת הכוונה העליונה?

**השליח מוצב בפינה רחוקה ועוסק בעניינים הנראים כ"נחותי ערך".
ניצוד מתבטאת בזה השראת השכינה**

וכך גם מובן בנוגע לשלוחי נשיא דורנו: אל לו ליפול לשליח ליפול ברוחו מכך שנמצא הוא בפינה רחוקה ומתעסק לכאורה בדברים נחותי ערך שאינם במעלה כ"כ, כגון ללמוד עם ילד, לשדל אשה להדליק נרות שבת ויום־טוב, כיצד להתנהג ולחנך את בני הבית - כיון שאדרבה ואדרבה: דוקא בעבודתם היום־יומית בדברים הנראים כנחותי־ערך בחייהם של בעל ואשה והנהגת בני ביתם, שעושים זאת לכאורה בלי התפעלות דוקא בזה מונחת הכוונה העליונה, ודווקא זה מבטא את כבודו של הקב"ה, ובאופן כזה שאדם אחר ודבר אחר בעולם אינו יכול לבטא זאת.

(חיי שרה תשמ"ז - תר"מ עמ' 546)

ב. אבל למה לרדת לפרטים נחותים? דיו להיות כרבו!

**דווקא הפרטים הקטנים והנחותים בשליחות - הם המגביהים את
השליח להיות 'כרבו'!**

ישנם כאלה הטוענים מדוע צריכים הם לירד ממדרגתם כדי להתעסק עם זולת שנמצא

במעמד ומצב ירוד, הרי מוטב יותר אם היו מנצלים זמן זה בשביל ההתעסקות בענינים נעלים בעבודה עם עצמם ("טאָן מיט זיך").

הם יודעים אמנם שיש צורך לעולם בהתעסקות עם דברים תחתונים, ובלשון חז"ל "אי אפשר לעולם .. בלא בורסקי", אבל, כל אחד מהם טוען מדוע צריך הוא להיות ה"בורסקי"!!!

ומה גם - מוסיפים לטעון - שהם אינם פועלים מאומה בהדברים התחתונים, שהרי הם אינם רואים שפעלו משהו... ולאידך, רואים הם היטב שהירידה לעסוק בענינים תחתונים מפריעה להם ומבלבלת אותם בעבודתם הם. וא"כ, טוענים הם, מה רוצה הקב"ה מהם ("וואָס וויל דער אויבערשטער פון זיי האָבן"...) , למה להם לירד לעסוק בענינים תחתונים ("נאָך וואָס דאַרף מען קריכן אין נידעריקע ענינים"), ולהסתכן בכך שעלולים לבוא ח"ו למצב ד"פתה לבבכם", ועד להמשך "וסרתם ועבדתם גו'" - עכ"פ בדקות דקות, ע"ד מארז"ל "ישראל שבחו"ל עובדי ע"ז בטהרה הן".

והמענה לכל זה - "דיו לעבד להיות כרבו":

למרות הפלאת מעלתו של הרבי, הי' לו מתאים ("אים איז אָנגעשטאַנען") להתעסק בענינים פשוטים, ולא עוד אלא שהתמסר להתעסקות זו עד כדי כך שאמר שלולי זאת מוטב שידו תהי' רזה ומצומקת... וא"כ, אם לרבי הי' מתאים להתעסק בענינים פשוטים, הרי בודאי שההתעסקות בענינים פשוטים יכולה להיות מתאימה לאנשים כערכנו, אשר, לאחר כל המעלות... הן המעלות האמיתיות ואפילו המעלות המדומות, "וויפל ער זאָל ניט האַלטן פון זיך", מבין הוא שאין לו ערך כלל אל הרבי!

וא"כ, אם אינו יכול לפעול על עצמו להתעסק עם הזולת ע"י התבוננות אחרת - יפעול זה בעצמו עי"ז שיתבונן ש"דיו לעבד להיות כרבו".

ולא עוד אלא שע"ז שיפעל על עצמו "להיות כרבו" - אזי "יהי' כרבו", ובזה גופא - תחילה "כרבו", בכ"ף הדמיון, ולאח"ז גם ללא כ"ף הדמיון, כיון שכל מציאותו נעשית מציאותו של רבו, בדוגמת שליח שכל מציאותו נעשית מציאות המשלח.

(ש"פ שלח תשי"ב - תו"מ ח"ו עמ' 13)

ג. מדינה רחוקה, משפחות אחדות...
לא ברא דבר אחד לבטלה!

ניצוד להכריע בסדר העדיפויות? השיקול המעדיף את הפעולה המרובה הריבוי - האם הוא בלבול המונע מילוי שליחות? 'חסוף ואכול חסוף' ושת'!

השתדלות זו שצריכים להשקיע כדי להגיע ליהודי שנמצא באיזה מקום נידח ("ערגעץ וואו פארווארפן") שבו יש רק משפחה יהודית אחת, או משפחות אחדות בלבד - באותה

השתדלות, כשנעשית במדינות הסמוכות, או בסביבתו הקרובה, יכולים לפעול על מספר גדול יותר של יהודים. ולכאורה, כשיכולים לפעול על מספר גדול של יהודים - למה להתרכז על יהודי אחד, משפחה אחת, או משפחות אחדות בלבד?

ובכן: לכל לראש - ישנה כללות ההנחה וההוראה שבזמנינו זה צ"ל הסדר ד"חטוף ואכול חטוף ושת"י בלימוד התורה וקיום המצוות (שזוהי האכו"ש של יהודי), כך, ש"מצוה הבאה לידך אל תחמיצנה", כשמגיעה ידיעה אודות יהודי שנמצא במקום רחוק - הרי בודאי ש"לא ברא (הקב"ה) דבר אחד (בעולמו) לבטלה, וכיון שהגיעה אליו ידיעה זו, ה"ז סימן שהוא צריך לעסוק בדבר.

אלא מאי, נדמה לו בחשבונו שבאותה יגיעה שצריך להשקיע במדינה רחוקה, יוכל לפעול כמה פעמים ככה במדינה קרובה - הרי יכול להיות שהחשבון אינו מכוון, ואינו אלא כדי לבלבלו, שלא ימלא את השליחות המוטלת עליו להציל יהודי שנמצא במקום רחוק.

(פורים תשכ"ח - תו"מ חנ"ב עמ' 138)

ד. מה הופך את הדור השביעי למתאים ל'כבוש עולמי'?

מה הופך את המצב הנוכחי הירוד, למצב המוכשר ביותר 'לכבוש' את העולם ביהדות, ומהו המפתח להפיכת 'גריסי פנינה' ל'מחרוזת פנינים'?

בדורנו זה רואים בפועל את הירידה הגדולה ר"ל במצב היהודים והיהדות, בכך שישנם יהודים רבים מאד אשר לא מקבלים שום הדרכה וחינוך של יהדות, תורה ומצוות.

אע"פ שישנם כמה עסקנים העוסקים בתיקון המצב, הנה גם לאחר השתדלותם ופעולותיהם - נשארים עדיין ר"ל כשלושה רבעים (בכמות) של העם היהודי, צעירים וגם מבוגרים, שלא מקבלים שום חינוך יהודי, ר"ל!

ובמילא יש לכל אחד הזדמנות, וגם אחריות רצינית, "להפוך" את העולם למעליותא, ע"י יציאתו (כפשטות, יציאה מעצמו) לעשות כל התלוי בו לקרב יהודים ליהדות, ובדרכי נועם ובדרכי שלום, ללא מחלוקת. - במצב הנוכחי, כמה שיעשה בתחום זה ע"י אחרים, עדיין נשארה ריבוי עבודה בכל זה, וישנם ריבוי יהודים שאפשר וצריך לעזור להם.

ומכאן ניתן להסיק בקשר לשליחות נשיא דורנו, וגם תשובה לאלו המחפשים היכן ניתן לצאת לשליחות:

מעולם לא הי' מצב מוכשר כ"כ "לכבוש" את העולם בתורה ויהדות בדרכי נועם ודרכי שלום, כיון ש"כל הארץ לפניך" (לא רק ארץ ישראל, אלא גם חו"ל), ובאופן ד"ופרצת ימה וקדמה וצפונה ונגבה".

בכל מקום ומקום (אפי' בברוקלין, בניו יורק וכיו"ב) ישנם אלפי ילדים יהודים שאינם

מקבלים שום חינוך יהודי, ובכדי לקרבם ולהעניק להם חינוך יהודי אין צורך בשום מלחמות. ועד"ז בשאר עניני יהדות.

ולכן צריך להכריז בפני כל היהודים, ובמיוחד בפני תלמידי תומכי תמימים אותם חינוכו רבותינו נשיאנו והדריכום (ומסרו את נפשם על כך) - שיצאו ל"מלחמת בית דוד" להביא את משיח צדקנו, ושיגדלו להיות עסקני ציבור ושלוחים: היו שלוחים ולכו וכיבשו את העולם ביהדות!

ואין הדבר תלוי אלא ברצון - לא להיות מונחים בגריסי־פנינה שבמרק ("פערל גרויפֿען"), אלא בפנינים אשר על הצואר ("פערל - אויפֿן-האלדז") - כפתגם כ"ק מו"ח אדמו"ר. (ש"פ חיי־שרה תשמ"ז - תו"מ עמ' 546)

ה. תחושת השליח: אורח או בעל־בית?

בבואו למקום שליחות, השליח נדרש לפעול בנועם ודרך ארץ ובתוקף המתאים. אך מהי סמכותו המהותית?

הנה כאשר באים למקום מסויים אין לבוא כמו אורחים שצריכים לבקש רשות גם בפנימיות.

מפני נימוס העולם יש ענין לבקש רשות מאלו הנמצאים במקום אבל בפנימיות עליהם לדעת שכיון שהם באים בשליחות לגלות שם את הכוונה הפנימית ולהפיץ שם עניני תומ"צ הרי הם אלו שמביאים שם את דבר המלך מלכו של עולם זה הקב"ה. ורק מצד לבושי עוה"ז וכדי שיהי' בדרכי נועם ודרכי שלום ישנם כל הענינים דבקשת רשות וכו' וכו'.

(יב תמוז תשח"י - תו"מ חכ"ג עמ' 148)

ו. לא לוותר על 'יום בודד'

יום ללא לימוד תורה הוא בגדו 'אבידה שאינה חוזרת', קח שניים שלשה יהודים, ועשה אותם "נרות להאיר"!

על כאו"א להשתדל לפעול על יהודי נוסף, שנים ושלווה כו' עד ליהודים רבים ככל האפשרי וכל המרבה ה"ז משובח - לקבוע שיעורים בלימוד התורה. ולא עוד אלא שיהיו נרות להאיר היינו שהם עצמם יפעלו על יהודים נוספים לעשות כן.

ויש לפעול בכ"ז בהקדם הכי אפשרי שהרי חבל על כל יום שעובר ללא לימוד התורה זוהי אבידה שאינה חוזרת דמכיון שחיוב לימוד התורה הוא בכ"י ויום הרי מה שילמוד ביום זה דיו שיפקיע א"ע ובמילא אין ח"ו זמן פנוי להשלים מה שהי' צריך ללמוד אתמול!

ולכן יש להשתדל בזה בהקדם הכי אפשרי וכל המקדים ביום זה גופא ועאכו"כ מיום ליום ה"ז משובח.

וכאשר יעסקו בכ"ז בהשתדלות הנכונה בודאי יצליחו בזה.

(בראשית תשמ"ה - תו"מ עמ' 464)

ז. "אפי' חסר לו חיות או ידיעה במצוה אחת"

השליחות מחייבת הוספה מתמדת, מבלי הבט על ההספק הרב שנבנו נצבר. 'מי שיש לו מנה - רוצה מאתיים'

יש לצאת לרחוב ולפגוש יהודי שלעת עתה אינו יודע אודות עניני יהדות, או אפילו יהודי שיודע אודות עניני יהדות, אלא שחסרה לו עדיין הידיעה אודות מצוה אחת בלבד מכל תרי"ג מצוות התורה, או שחסרה לו ידיעה בגודל מעלתה וחשיבותה של מצוה זו, ולהשפיע עליו להוסיף בכל עניני יהדות, ולכל לראש - ע"י קביעות עתים לתורה.

וכאמור אין להסתפק בכל מה שעשו בתחום דהפצת היהדות חוצה, עד עתה, אלא יש לעזוב אפילו את טבעיות הרגילות דקדושה - "לך לך מארצך וממולדתך גוי", ולהוסיף בכל ענינים אלו ביתר שאת וביתר עוז, ובלשון חז"ל: "מי שיש לו מנה רוצה מאתיים, מי שיש לו מאתיים רוצה ד' מאות", לא רק עוד "מנה", אלא "כפלים לתושי".

(לך-לך תשמ"ה - תו"מ עמ' 561)

ה. לימוד עם יחיד - שכר לימוד תורה ברבים'

מבצע תורה מאפשר גם למי שאינו ניחן בנישורן ללמוד תורה ברבים, לזכות למעלה זו

כאשר מדובר אודות לימוד התורה ברבים הנה לא כאו"א ניחן בחוש וכשרון ללמוד תורה ברבים, לומר שיעורים בתורה ברבים וכו' .. וזהו העילוי של "מבצע תורה" שמתעסק עם הזולת ומדבר עמו תורה ומשפיע עליו להשתתף בקביעות עיתים לתורה ברבים.

והנה גם כאשר מתחיל להתעסק עם הזולת בנוגע למבצע תורה (קודם שמתעסק לפעול עליו ענינים נוספים) ופועל על יהודי אחד שיקבע עיתים לתורה - ה"ז קשור עם לעמוד תורה ברבים כי הזולת (שעמו התעסק בענין מבצע תורה) ה' במעמד ומצב דרשות הרבים (שלא באשמתו כו' כי הוא תינוק שנשבה) וא"כ כאשר פועל עליו ללמוד תורה (בהיותו במעמד ומצב דרשות הרבים) ה"ז בדומה הענין של לימוד תורה ברבים.

(תו"מ תשמ"ב - עמ' 822)

כיצד ההתמסרות של כל שליח ל'עיר הקטנה' שלו ולתושביה הספורים, היא הדרך המדויקת לפעול עבור כלל ישראל והבאת הגאולה?

כיצד פועלים עבור כלל ישראל והגאולה - דוקא ע"י שכל שליח נוסע לפינה רחוקה שלו, העיר הקטנה שלו, ומתמסר בפעולות של הפצת היהדות והצדק והיושר בין התושבים הספורים של העיר שלו. כיון שכלל ישראל מורכב מיחידים שבישראל, וכל העולם מורכב מהפינות הרחוקות והערים הקטנות שבעולם!

(חיי"שרה תשמ"ז - תו"מ עמ' 545)

פרק שלישי:

כח המשלח

השליח לא רק מייצג את המשלח, אלא מהווה 'בא כוחו'. בתוקף ובכוחות אלו מצליח מעל ומעבר בכל אשר יפנה בשליחותו

א. דאגות?! רק תוודא ש"זרעו בחיים"

התנאי הנדרש על מנת להבטיח את קבלת ההשפעות המתמשכות מהרבי המשלח

כל זמן ש"זרעו - החסידים, המקושרים והשייכים אליו, וכל אלה ששמעו שמעו - בחיים", "אף הוא בחיים".

..צריכים להשתדל שיהי 'זרעו בחיים', ועי"ז להמשיך ולפעול שיהי "אף הוא בחיים", ובלשון הזהר - שאומרים ב"מענה לשון" - שהתפלה על קברי צדיקים אינה בבחי' "דורש אל המתים", כיון ש"כבר מתו בהאי עלמא בפולחנא דמאריהון", "והשתא אינון חיין", ויתירה מזה, ש"הוא בחיים" למטה בעוה"ז, עי"ז ש"זרעו בחיים" -

ו"מה להלן עומד ומשמש אף כאן עומד ומשמש", ולא רק "במרום" (למעלה), אלא גם כאן למטה, "שגם בזה העולם המעשה . . אשתכח יתיר".

ומעורר וממשיך השפעות ל"זרעו" - לא רק ברוחניות, אלא גם בגשמיות, בענייני פרנסה וכו', כולל ובמיוחד ההמשכה וההשפעה בנוגע להמוסדות שלו, שיהיו כל העניינים בהצלחה.

ומזה מובן שאין מקום לדאגה אודות פרנסה, וגם אלה שלפי דעתם קשה פרנסתם, אין להם ליפול ברוחם:

ובפרט ע"פ האמור שגם עכשיו ממשיך הרבי את כל ההשפעות (גם השפעת הפרנסה) ל"זרעו"; צריכים רק להבטיח את הענין ד"זרעו בחיים".

מצדו של הרבי, רועה ישראל, נמשכה ההשפעה לכולם. וכפי שמצינו במשה רבינו

שהקב"ה בחר בו להיות רועה ישראל, בראתו "שהוא יודע לראות הצאן איש כפי כחו", ש"ה' מוציא הקטנים לרעות כדי שירעו עשב הרך וכו'", וכמו"כ ה' בהשפעת המן - בזכותו של משה רבינו - שההשפעה היתה לכל בני"ה, הן לצדיקים והן לרשעים. ועד"ז בנוגע לאתפשטותא דמשה שבכל דרא ודרא, עד לכ"ק מו"ח אדמו"ר - שממשיך השפעות (ובכללם השפעת הפרנסה) לכולם. אבל, כדי לקבל ההשפעה - צריכים להיות "זרעו". (בשלח תשי"ד - תו"מ ח"א עמ' 57)

ב. קליעה למטרה

על איזה עיקרון יסודי ומוחלט נסמן השליח כדי להבטיח את הצלחתו? תמים תהיה!

יכולה להתעורר שאלה אצל השליח: כיצד יכול להיות בטוח שיצליח לכוון (בדיק) לרצון המשלח?

והמענה לזה בפשטות: מכיון שאיני מבקש כו' אלא לפי כוחן הרי בודאי ניתנו כל הכוחות הדרושים למילוי השליחות בשלימותה .. ובנוגע לספיקו הנ"ל יתנהג באופן דתמים תהי' עם ה' אלקיך: עליו למלא את תפקידו ושליחותו תוך כדי התגברות על פיתויי היצר ופשיטא התגברות על מניעות ועיכובים שמבחוץ ואז מובטח לו שיכון לרצון המשלח.

(תולדות תשד"מ - תו"מ עמ' 521)

ג. לסמוך על הפיקוד

חיזוק האמונה במפקד מבטיח את הניצחון על התנגדות הגלות

אין איש החיל עושה את הקנה רובה וגם אין זה ביכולתו, אינו משיג בשכלו איך יורה הקנה רובה בפרט ותכסיסי המלחמה בכלל, אבל מוסר הוא את נפשו ורצונו למפקד המלחמה ועושה את זה בשמחה ואז הוא דוקא המנצח.

ובמוחש רואים שהיסוד לכל זה היא האמונה שמאמין בראש כל מפקדי המלחמה הוא המלך והנשיא, במלחמה הרוחנית היינו הנשיא מנהיג הדור. ובדורנו בפרט - הוא כ"ק מו"ח אדמו"ר הכ"מ, שהורה והעמיד את כאו"א מאתנו במקום מיוחד בשדה המלחמה נגד צד הלעומת זה.

והנה האמונה צריכה גם היא התחזקות בכלל מזמן לזמן, והתעוררות מיוחדת שלא תשאר בבחי' מקיף כי אם תמשול בכל הכחות ובמחשבה דיבור ומעשה בפועל בחיים היום יומיים.

(י"ד ניסן ה'שי"ת - אג"ק ח"ג עמ' רסה)

דברים מפעמים על הציון הקדוש: ההשתטחות בציון מביאה למעלה של הוראה בשליחות בעולם הזה.

ענין זה מהווה גם נתינת כח יתירה בנוגע למילוי התפקיד והשליחות דכ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו - שמכיון שמתעלה בעילוי אחר עילוי ("אדרין בתר אדרין") בבחי' ד"אתפרעו ואתגליין מיני' כל נהורין", ומשם מעורר רחמים וממשיך כח כו' לתלמידיו ותלמידי־תלמידיו בעבודתם בעלמא דין, אין לפחד מפני קשיים וסכנות (אפילו קשיים וסכנות אמיתיים, ע"פ תורה) בכל הקשור למילוי השליחות של נשיא הדור, מכיון שהולכים בכוחו של נשיא הדור, שאצלו נעשה הענין ד"בא אל פרעה" (כמו אצל משה רבינו, ועד"ז באתפשטותא דמשה שבכל דור, שעל ידו נמשך גם בניצוץ משה שבכא"א מישראל), "דעיילי לי' קב"ה בתר אדרין לגבי תנינא כו'", שיוכל לבטל לגמרי כל הענינים הבלתי רצויים (ועד - להפכם לטוב).

ואין לטעון שמ"עלמא דקשוט", אי אפשר לידע הקשיים והסכנות שבעלמא דין (ועד"ז שאמרו רז"ל (אבות פ"ב מ"ד) "אל תדין את חבריך עד שתגיע למקומו", במקומו דוקא, ופשיטא בעלמא דין דוקא ולא מעלמא דקשוט) - כי, ההוראות בנוגע לקיום השליחות דכ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו באים (גם) ע"י ההשתטחות וקריאת הפדיונות כו' על הציון הקדוש, בעלמא דין, שלכן, יש בזה גם המעלה של הוראה ופס"ד ע"י מורה הוראה שנמצא בעלמא דין.

(משיחת ש"פ וארא ה'תשמ"ט - ספה"ש ח"א עמ' 196)

ובפרטיות יותר: ההשתטחות על הציון וקריאת הפדיונות מוכיחה - מחד גיסא - שכ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו נמצא בעלמא דקשוט, ולא בעלמא דין.

אבל, לאידך גיסא - מכיון שבעת ההשתטחות על הציון שומעים הוראות מכ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו, או שנדמה ששומעים הוראות, ובכל אופן מוסרים לו הוראות אלו - הרי בודאי שצריכים לקיימים מבלי להתחשב בסכנה שבדבר (אע"פ שלולי הוראה זו לא הי' מקום להנהגה זו מפני ש"אין סומכין על הנס"), ועד - שכאשר ישאל אצל רב מורה הוראה, יורה לו לעשות כן.

(השמטות לשיחה הנ"ל - תו"מ התועדיות ח"ב עמ' 215)

לצד הזכות הנבירה, הנהגתו של השליח אינה עניין פרטי, אלא השתקפות של נשיא הדור בעיני הרואים. הרבי מדגיש את הזהירות הנדרשת, בדומה לתלמידי אברהם אבינו, שהנהגתם מעידה על רבם.

גודל הזהירות בהנהגתו של כאו"א מכיון שאין זה ענינו הפרטי בלבד, כ"א ענין שבו מתבטאת פעולתו של משה רבינו נשיא הדור. איתא במשנה: "מה בין תלמידים של אברהם אבינו כו'" היינו שכשאר רואים את הנהגתם של התלמידים אזי רואים ומכירים מיהו הרב שלימדם וחינכם שכן הנהגתם מוכיחה שהם ראויים לתואר תלמידיו של אברהם אבינו, ומזה מובן גם בנוגע לענינו תלמידיו של כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו.

כל מי שנקרא חסיד ליובאוויטש יהודי בעל שיבה, אברך צעיר עד לילדה קטנה הרי אופן הנהגתו אינו ענין פרטי שלו כ"א ענין שנוגע לליובאוויטש דמכיון שמסתכלים עליו (לא בתור איש פרטי כ"א) בתור חסיד ליובאוויטש נמצא שהנהגה בלתי רצוי' מצידו מהווה חילול שם ליובאוויטש שמו של האדמו"ר מליובאוויטש כ"ק מו"ח אדמו"ר נשי"ד מכיון שאומרים שזהו תלמידו של הליובאוויטשער רבי!

(תצוה תשמ"ז - תו"מ עמ' 582)

בפרט נשיאי חב"ד שהשפעתם היא באופן דיתפרנסון מיני', וכמו כן ניכרת השפעה זו על החסידים עד לאכילה ושת' שלהם, שניכר שזה חסיד אמיתי דנשיאי חב"ד המתנהג באופן דהולך בדרכיו, לא רק בנוגע להעבודה בג' קוין דתורה עבודה וגמ"ח אלא גם בעניני רשות שלו.

(תוכן קצר-משיחות תשמ"ט עמ' 85)

ו. כשנשענים על המשלח – 'פֶּאֶלְט מֵעַן נִישְׁט אַראָפּ אונטן'

המקושר באמת - הוא השליח באמת. הנוח האמיתי לעמידה באתגרי השליחות הוא הקשר למשלח, מבלי לערב את שיקול הדעת האישי

וכן הוא בכל דור ודור, שכאשר שומעים הוראה מנשיא הדור, "אתפשטותא דמשה בכל דרא ודרא" - אין מקום לישוב הדעת, עיון בספרים כו', אלא יש לקיים את ההוראה.

וכפי שעשו תלמידי התמימים - שכאשר הרבי אמר להם שילכו לערי השדה, לא התייעצו עם הוריהם או עם החותן והחותנת, וגם לא עשו "חשבונות" שאם ילמדו יותר זמן בישיבה יתוסף בלימודם כו' - כיון שידעו שהם אנשי צבא ("סְאָלדאַטן"), ואיש-צבא - אין לו שום ענין מלבד מילוי פקודת המפקד.

וכיון שהקב"ה אינו נשאר "בעל-חוב" - הנה בזכות מסירתם ונתינתם להרבי, הצליחו

בשליחותם וגרמו נחת-רוח לרבי, נוסף על ההצלחה בענייניהם הפרטיים, הן בגשמיות והן ברוחניות.

וכל זה אינו אלא באופן של "מדה כנגד מדה", אבל ברכתו של הקב"ה הרי היא כמה פעמים ככה.

וגם ענין זה יתגלה בקרוב - "הקיצו ורננו שוכני עפר", הוא - הרבי - בראשם, ויוליך את כולנו, ותלמידי התמימים שהתמסרו להוראותיו בראש, לקראת משיח צדקנו, במהרה בימינו.

.. אמנם, מתי אפשר לשלוח את השליח? - דוקא כאשר הוא מקושר באמת, אבל כשמתחיל להתיישב בדעתו כו', הנה גם כאשר מסכים לנסוע, הרי "ישוב הדעת" כשלעצמו מוכיח שחסר אצלו בענין ההתקשרות, ולכן אי אפשר לשלוח אותו, כי כאשר חסר בהתקשרות "במשה עבדו", ועי"ז - גם "בה", אזי אי אפשר לדעת אם הוא ישפיע על הסביבה, או שמא ח"ו להיפך - שלא זו בלבד שלא יהי' משפיע, אלא אף יהי' מושפע. כאשר הוא מקושר כדבעי - אזי אין חשש, שהרי הוא קשור למעלה, וכפתגם הידוע "בשעת מען איז צוגעבונדן אויבן פאלט מען ניט אַראָפּ אונטן" (כאשר קשורים למעלה אין נופלים למטה).

והיינו, שאפילו אם מצד עניני עבודתו עלול הוא ליפול למטה, מ"מ, אין חשש שיפול למטה או ימעד ("אויסגליטשן זיך"), כיון שהוא קשור למעלה. - לא הוא ההולך, אלא המשלח הוא ההולך ("ניט ער גייט, נאָר דער משלח גייט") וכעין ענין "נשתרבה אמתה" להביא את "מושיען של ישראל".

אבל כאשר חסר בענין ההתקשרות - אזי יש לחשוש, כנ"ל.

(משיחת ש"פ שמיני ה'תשח"י - תו"מ חכ"ב עמ' 294)

ז. למלא את הרצון עוד לפני שקיבל ביטוי

שליח נדרש לגלות יוזמה ולחפש מקומות שבהם הפצת המעיינות עדיין אינה שלמה, מבלי להמתין לפקודה מפורשת. זהו תנאי להיותו של השליח "עבד המלך".

הרבי מאריך לתאר את החובה והזכות ביציאה לשליחות, את הציפייה מחסידים לעשות את הדרוש, בסגנון חריף ונאוב, המניע מיד לפעולה:

יש צורך להיות "אנשי צבא". אפילו בענינים שהרבי מעולם לא הורה ולא ציוה בפירוש לעשותם, מ"מ, אם זהו ענין שיש לו איזו שייכות עם הרבי, דהיינו, שברור אצלו שזהו רצונו של הרבי, גם אם הרבי לא ציוה עליו מעולם לעשותם - הנה כיון שזהו רצונו של הרבי, יש בזה הענין ד"תהא אימתו עליך".

כאשר מתבוננים בענין הפצת המעיינות, מבינים בפשטות שאין חילוק בין ארצות-

הברית לשאר מקומות. - הרבי התחיל בהפצת חסידות בארה"ב, מצד הסדר ד"מעט מעט אגרשנו", אבל מובן שכוונת הרבי היתה להפיץ חסידות לא רק בארה"ב אלא בכל קצויה תבל.

וכיון שכן, אף שלא ציוו עליו בפירוש להפיץ חסידות במקום פלוני, ולא קיבל על כך שום פקודה או הוראה כו' - הרי כיון שבפנימיותו יודע הוא שזהו הרצון, לא גרע משרביטו של מלך, שמי שאין לו אימה מהשרביט, הרי זה היפך הענין ד"שום תשים עליך מלך", וחשיב מורד במלכות!

ובאותיות ברורות יותר:

אין להמתין עד שיקראוהו פנימה ויורו לו לנסוע למקום פלוני, אלא, בידעו שרצונו של הרבי להפיץ חסידות בכל קצויה תבל, עליו לקחת לידי אה"מפה", ולחפש היכן נמצאת מדינה או עיר שהפצת המעיינות שם עדיין אינה בשלימות, והוא מוכשר לפעול שם, ואז עליו לגשת ולהציע את עצמו ולומר "מדינה פלונית חרבה והיא שלך, גזור שתיבנה!" - ואם אינו עושה כן, הנה אף שלא ציוו עליו, מ"מ, כיון שהוא יודע שזהו רצונו של הרבי, הרי זה ענין של "שרביטו של מלך"!

ומה שטוען שלא ציוו עליו, ומזה ראי' שאין זה תפקידו כו' - הנה מה שלא ציוו עליו הרי זה מפני שהרבי לא נטל ממנו את הבחירה, שכן, ענין הבחירה הוא המקשר כאו"א מישראל עם העצמות, ולכן לא רצה הרבי ליטול את הבחירה,

- היו אמנם כאלו שקראו להם פנימה והורו להם באופן ד"חוקה חקקתי גזירה גזרתי", אבל בדרך כלל, לא זהו הסדר. -

ולכן, אף שהרבי משפיע לכאו"א באופן ד"נתן מלחמו לדל" (כנ"ל סי"ג), מ"מ, כשהלה מכווץ את שיניו ושפתיו ("ער פאָרקוועטשט די ציין מיט די ליפן"), אי אפשר לפעול עמו מאומה, שהרי לא נוטלים ממנו את הבחירה.

ויש מצב גרוע עוד יותר: יש כאלו שמנסים להסביר שלא זהו רצונו של הרבי... - הנהגה כזו היא בבחינת העמדת צלם בהיכל: נוטלים את ה"צלם" של השכל האישי, ומנסים לפרש שזהו רצונו של הרבי!

ענין זה הוא גרוע יותר מהמשל המובא בתניא מ"האוחז בראשו של מלך ומורידו למטה וטומן פניו בתוך בית הכסא מלא צואה", כיון שהמדובר הוא לא רק אודות "ראשו של מלך" ביחס לנפש האלקית שלו, אלא עוד זאת, שרוצה להוריד לשם גם את הרבי!

כמו"כ ישנם כאלו שלא המתינו עד שהם יבואו להציע את עצמם, אלא הציעו להם לנסוע בשליחות, וענה לי א' מהם במכתב: יש לי דירה נאה, ולכן אינני רוצה לנסוע!

- כך כותב יהודי שמניח שני זוגות תפילין בכל יום וכו', ואעפ"כ כותב בתמימות: יש לי דירה נאה כו'!..

ועד"ז כו"כ טענות ואמתלאות כו' - בה בשעה שאפילו בנוגע לאלו שיש להם טענות אמיתיות, הרי "אונס כמאן דעביד לא אמרינן".

יש כאלו שמתהלכים ומסבירים לעצמם ולאחרים, וגם ברבים: מה הרעש ("וואָס איז דער געוואָלד") אם לא מצייתים בפרט אחד? - הרי בכלל הוא "חסיד" ו"מקושר", וא"כ, מפני שאינו מציית בפרט אחד חדל להיות "מקושר" ("אויס מקושר"?!..)...

ובכן, ידוע הפס"ד בנגלה בנוגע למומר לדבר אחד...

כלומר: אף שבכל התורה כולה הולכים אחר הרוב, וא"כ גם בענין זה אפשר לעשות "חשבון", שעובר רק על מצוה אחת בלבד, ומקיים רובא דרובא של המצוות, תרי"ב מצוות, שאין לך רוב גדול מזה. ואעפ"כ, נקרא מומר לדבר אחד וכו'.

ואם כן הוא הפס"ד בנגלה דתורה - בפנימיות התורה עאכו"כ. ונקודת הדברים - שענין הרצון אינו מתחלק, כך, שישנה רק אפשרות אחת: או שיש אצלו הענין ד"תהא אימתו עליך", או להיפך.

כלומר: גם כאשר הוא מקושר בתרי"ב נימין, ורק בפרט אחד אינו מציית - הרי מידי יום ביומו עומד הוא וכורת נימא אחת!

כשם שהקב"ה "נותן התורה" (לשון הוה) בכל יום, כן הוא גם בצדיקים ש"דומים לבוראם, כך שבכל יום פונה אליו הרבי ואומר לו: עשה כך וכך; ואילו הוא משיב לרבי מידי יום ביומו: בתרי"ב נימין - מציית הנני, אבל בנימא אחת - הנה בכל יום נוטל אני "מספריים" וכורת אותה!

וכיון שברצון וקב"ע אין התחלקות - לא שייך ללכת בזה בתר רובא, אלא אפילו אם יש פרט אחד שאינו מציית (אפילו פרט שלא ציוו עליו בפירוש אודותיו, אלא שהוא בפנימיותו יודע שזהו הרצון, ועליו לעשות זאת בשמחה ובטוב לבב) - הרי הוא מורד במלכות!

(שבת בראשית ה'תשכ"א - תו"מ חכ"ט עמ' 134)

פרק רביעי:

הרבי לימין, ומברכך

יחד עם 'נח המשלח', עומד הרבי לצד השליח, 'הולך עמו' ושופע ברכות, השפעות וגילויים על ראש השליח ומשפחתו.

א. כשרצון הרבי מתמלא, רצון השליח מתמלא

ההתמסרות למילוי רצונו הקדוש של הרבי, משפיעה שפע רב על השלוחים והשליחות.

הרבי סיפר שפעם אמר לו אביו כ"ק אדמו"ר נ"ע: מדוע הנך שבור ברוחך ("וואס ביסטו אזוי צובראכן") - בקשר למצב הבריאות וכיו"ב - כתיב "ובהנשא החיות ינשאו האופנים", כשיהי' "בהנשא החיות", רוחניות, אזי במילא "ינשאו האופנים", גשמיות. ועד"ז בנדו"ד: כשמתמסרים אל הרבי וממלאים שליחותו, שזהו"ע ד"בהנשא החיות", אזי במילא "ינשאו האופנים", שנמשכת השפעה מרובה גם בגשמיות, ובפרט בנוגע לענינים הגשמיים הקשורים עם השליחות, החזקת המוסדות וכיו"ב. (משיחת ל"ג בעומר ה'שי"ת - תו"מ ח"א עמ' 66)

ב. הרבי כולו מתלווה אל השליח

על השליח לזכור כי המשלח אינו מלווה אותו באופן חלקי, אלא "הרבי כולו" נוסע עמו:

כל אלה שנוסעים בשליחות המל"ח צריכים לידע שיחד עמהם נוסע הרבי,

- אינני אומר שנוסע עמהם "א שטיקל רבי", כי, כל עצם בלתי מתחלק, אלא הרבי כולו ("דער גאנצער רבי") נוסע עם כאו"א מהם -

ובמילא צריכים לדעת את גודל האחריות שבדבר - שמלבד עצם העובדה שמטריחים (כביכול) את הרבי לנסוע עמהם בכל מקום שנוסעים אליו, צריכים לידע שכאשר הרבי נוסע עמהם ה"ה משגיח בעצמו על כל תנועה ותנועה שלהם, ובוחן את עבודתם במילוי השליחות, ובמילא צריכים למלא את השליחות בהידור.

(משיחת י"ב תמוז ה'שי"ת - תו"מ ח"א עמ' 138)

ג. "שם הוא נמצא" ממש

הבעל־שם טוב הודיע שהאדם יכול לבחור היכן להיות. רצונו של הרבי להיות עם שלוחיו במקום שליחותם! איזה קושי יעמוד כנגד זכות נפלאה שכזו, כמה כוח נותנת הידיעה הזו, כנגד כל תלונה שמתעוררת?

מוטב שיהי' הדיבור בהקו ד"ועשה טוב" - אודות מעלת השלוחים הנוסעים למקום רחוק כדי למלא את שליחות רבינו נשיאנו,

וע"פ מאמר הבעש"ט הידוע "במקום שרצונו של אדם שם הוא נמצא" - הרי אף שהם נמצאים בריחוק מקום מה"ציון", מ"מ, כיון שרצונו של הרבי הוא במקום שבו הם נמצאים - "שם הוא נמצא", ואשרי חלקם בגשמיות וברוחניות, וכל ההסברות אודות הקשיים שבדבר - אינם אלא העלמות והסתרים, וכאשר מתחילים לעסוק בזה - "כדונג נמסו".

ובפרט עתה, שזכינו - ולאמיתו של דבר אין זו זכות כלל... - שבניגוד לזמנים עברו, שכשהיו נוסעים בשליחות הרבי היו סובלים ומתייגעים כו' ("מען איז אויסגערופן געוואָרן"), הרי עתה יש בעבודת השליחות גם פרנסה וכבוד, וכאשר השליח מגיע לכאן - משתעשעים עמו ("מען צאָצקעט זיך מיט אים"), והעיקר - שהוא משתעשע מעצמו... ובבואו לביתו מספר הוא לבני-הבית איך שקיבלוהו בתור שליח, כך, שעתה יכולים לקבל הן כבוד האמיתי והן כבוד המדומה, וכל מה שעליו לעשות הוא - להניח הצדה את הישות שלו, ולדעת שלא הוא הפועל את פעולותיו, אלא הרבי פועל על ידו.

וכאמור לעיל - יהי רצון שמכאן ולהבא לא יהי צורך לדבר על זה, וילך ויתוסף תמיד ("עס זאָל האַלטן אין איין צוקומען") עוד שטח ועוד שטח שמפיצים בו "דברי אלקים חיים", עד לקיום היעוד "מלאה הארץ דעה גו' כמים לים מכסים".

(משיחת ש"פ בראשית ה'תשכ"א - תו"מ חכ"ט עמ' 136)

הרב גאלדשטיין השליח בספרד, כתב לרבי מכתב באור לטו"ב מנחם אב ה'תשמ"ב, ובו מביע חפצו לבוא אל הרבי לחודש החגים תשרי ה'תשמ"ג יחד עם רעייתו השלוחה. הרבי כתב את המענה לשאלתו על דף המכתב עצמו, והורה לחברי המזכירות לטלפן לשליח

ולהודיעו טלפונית את חלקי המענה השונים, תוך שהוא מסמן את מספר הטלפון האישי של השליח שרשום על המכתב.

בחלק הראשון של המענה, מאשר הרבי שיש לקבל רשות לנסיעה מהשליח הראשי הממונה עליו, ובאותם שנים היה זה השד"ר הרב אברהם יצחק גליק. בחלק השני, כאשר השליח מדווח שאין לו כסף לנסיעה משיב הרבי א"כ הרי זה סימן, וימשיכו בעבודת הקודש במדריד. בחלק השלישי, על דברי השליח שהחיות לנשמותיהם יקבלו ויאספו דווקא אם יהיו אצל הרבי בחודש תשרי, משיב הרבי "מאין יודע איפוא טוב יותר להנשמה?"

בחלק הרביעי, על דברי השליח שכותב מלב מורתח ובנפש משתוקקת וברגשי כיסופין ואהבה "אנחנו רוצים להיות אצל הרבי, אנא!", הקיף הרבי בעיגול מילים אלו וכתב את התשובה המדהימה, המרגשת והמצמררת:

"הבעל שם טוב אומר שכשיהודי חושב על דבר מאדריד הוא נמצא במאדריד."

כלומר, הרי הרבי חושב עליכם, על השלוחים שלו, ובמילא הוא נמצא שם! ואין מה לבוא עד לנו יורק בשביל כך.

(קונטרס ועד הנחות בלה"ק, כינוס השלוחים תשע"ח)

ד. בדידות – היתכן?! המשלח אתך!

מהו המענה שניתן לטענות הבדידות בשליחות? אל תהיה 'חובל באחרים' בפרט לא כלפי המשלח!

כ"ק מו"ח אדמו"ר בחר שלוחים ושלח אותם לערי השדה,

- הכוונה ב"שדה" היא לאו דוקא מחוץ לברוקלין וניו יאָרק, אלא כל מה שמחוץ ל"חומה זו תורה" נקרא "שדה" -

ואעפ"כ, יש ביניהם שבאו בטענות אל הרבי: קשה להם להיות לבדם בסביבה שאין בה יהודים שומרי תומ"צ כו', ומה יהי' עם חינוך הבנים וכו'. ונוסף לכך ישנה גם הטענה של הבעל-הבית'טע שאינה מרוצה מהדירה (הרצפה גבוהה מדי או שהתקרה נמוכה מדי...), ואין לה את כל הנוחיות שהורגלה לה בעיר וכו'. ובכלל טוען הוא: מי אומר שאני הוא זה שצריך לתקן וכו' - טענה שנשמעת הן בין אלה שנשלחו לערי השדה והן בין אלה שנצטוו לעסוק בעניני הכלל.

האמת היא שאילו היתה בו "איידלקייט" לא הי' בא אל הרבי בטענות:

הרבי - הוא נשמה כללית, כלל בעצם שלמעלה מכלל לפרטים, והוא הממוצע בין אוא"ס ב"ה לעולמות, וכיון שבעולמות נכלל גם עולם האצילות, נמצא, שהרבי הוא למעלה גם מעולם האצילות. ומבלי הבט על גודל מעלתו של הרבי, מתעסק הרבי עמו, ושולח אותו לעיירה מסויימת למלא שליחותו - שזהו"ע שלא בערך כלל! וא"כ, כיצד מעיז הוא לבוא אל הרבי בטענות!...

ובנוגע לעצם הטענה - הרי הרבי יודע יותר טוב ממנו המעלה שבסביבה של יהודים שומרי תומ"צ (וכיו"ב בנוגע לשאר הטענות), והרבי חפץ בטובתו הרוחניות עוד יותר ממנו, ואעפ"כ, שלח אותו הרבי בשליחות זו, כיון שהרבי יודע שזוהי העבודה השייכת אליו.

ואף שבאמת לא הי' צריך לבוא בטענות אל הרבי, הרי, כיון שהרבי הוא טוב, וטבע הטוב להיטיב, עונה לו הרבי על טענותיו - שאינו בודד ולכל מקום שנוסע, נוסע גם הוא - הרבי - יחד עמו, ולכן יכול וצריך למלא את שליחותו בכח המשלח.

ולהוסיף, שהמענה של הרבי שלכל מקום נוסע יחד עמו, לא זו בלבד שמבטל הטענה, אלא עוד זאת שעי"ז ניתוסף בגודל האחריות בנוגע למילוי השליחות - כי, כאשר הרבי נמצא עמו במקום שליחותו, אזי החסרון במילוי השליחות הוא לא רק בבחינת "חובל בעצמו", שאף שאינו רשאי ה"ה פטור, אלא גם "חובל באחרים", שאז ה"ה חייב, ועאכו"כ בנדו"ד, שה"אחרים" הוא המשלח בעצמו!...

(שמחת ביה"ש ה'תשי"א - תו"מ ח"ב עמ' 25)

ה. 'מטל השמים ומשמני הארץ'

שליחי הדור מקבלים ברכות מעל למדידה והגבלה. נדרש מהשליח רק להתבונן בחייו כדי להבחין ב"ריבוי ברכות המשלח" שכבר הוענקו לו! שים לב ל"ויפרץ האיש מאוד מאוד", אשר פעלת בסביבתך.

מכך אפשר ללמוד גם בנוגע ל"ישלח יצחק" בדורנו זה - בקשר לכינוס השלוחים הנוכחי:

לפני ש"יצחק" שבדורנו שולח שליח - הרי הוא מברך אותו, ובברכות שלמעלה ממדידה והגבלה - "יתן ויחזור ויתן", ובברכות הכי גדולות - "מקור כל הברכות לעולם".

ולכל הראשי - ברכות בגשמיות, "ויתן לך האלקים מטל השמים ומשמני הארץ ורוב דגן ותירוש גו'", שיתברכו בפרנסה בהרחבה, "ויפרץ וירבך גו'" - בבני חיי ומזוני רויחי ובכולם רויחי.

ולאח"ז - הברכות כוללות ברכות בעבודתו הרוחנית של השליח, בלימוד התורה, נגלה ופנימיות התורה, וקיום המצוות, ובעיקר - ברכות בקיום שליחותו בפועל בהפצת התורה והיהדות והפצת המעיינות חוצה.

וכן בעת מינוי השליח - מקבלים עוד פעם את ברכת "יצחק", וגם כשיוצאים בשליחותו, מקבלים מיד ברכות נוספות מהקב"ה - "והי' זרעך כעפר הארץ ופרצת ימה וקדמה וצפונה ונגבה ונברכו בך כל משפחות האדמה ובזרעך, והנה אנכי עמך ושמרתיך בכל אשר תלך וגו'", שיצליח בקיום השליחות ד"ופרצת גו'" - הפצת המעיינות חוצה.

כלומר: נוסף לכך שהמשלח, נשיא דורנו, אמר והורה שקיבל את הנשיאות מאביו

בתנאי שכל הענינים יהיו בחסד וברחמים. וכמובן שהדבר חל על כל שלוחיו (שהם "כמותו" דהמשלח) - מברך המשלח את כאו"א לפני שיוצא בשליחותו, בעת מינוי השליחות, ואח"כ גם בהתחלת השליחות.

והברכות נמשכות על כל משך זמן השליחות, וגם ל"זרעך" עד סוף כל העולם. וכפי שרואים בפועל בקיום ברכות אלו - אצל השלוחים שנתמנו לפני עשר שנים, עשרים שנה (וכיו"ב) - שכולם הסתדרו, ב"ה, והעמידו משפחות בבנים ובנות עוסקים בתורה ובמצוות, בבני חיי ומזוני רויחי ובכולם רויחי, ונוסף לזה - רואים את הברכות שלמעלה מדרך הטבע בהצלחת השלוחים במילוי שליחותם בהפצת התורה והיהדות והמענינות חוצה.

והרי, ברכות אלו הן ברכות הכי גדולות, אלא, שמצד הרגילות, לפעמים לא שמים לב לזה כדבעי, וטועים לחשוב שלא מקבלים מהמשלח את כל הברכות הדרושות. ומכאן מענה לשלוחים השואלים ומבקשים ברכות בעניינים שונים, החל מפרנסה בגשמיות, כדי שיוכלו למלא את שליחותם במילואה ללא בלבולים צדדיים:

המשלח מברך את כאו"א מהשלוחים עוד לפני צאתו לשליחותו, וממשיך ומברך אוהו בכל הברכות הדרושות לו, עד לברכות הגדולות ביותר שיכולות להיות: "ויתן לך - יתן ויחזור יתן האלקים מטל השמים ומשמני הארץ גו'", וכמה וכמה מברכות אלו כבר התקיימו בפועל - די אם יתבונן בחייו הפרטים, בחיי בני ביתו ובהצלחה שהייתה בעבר בקיום השליחות שלו למעלה מדרך הטבע - ויראה את ריבוי ברכות המשלח שבזה.

ועוד והוא העיקר: כוונת כל הברכות היא - להוסיף כחות ומרץ בקיום השליחות בפועל, אשר "נשא לבו את רגליו ונעשה קל ללכת", ו"כחו גדול" בשליחותו בעולם, מבלי הבט על כל ההעלמות והסתרים ומניעות ועיכובים שמסביבו.

ואדרבה: ע"י העבודה בקיום השליחות ב"חרון אף של עולם" - יהי' "ויפרוץ האיש מאד מאד ויהי לו צאן רבות", החל מעשירות בגשמיות, וגם - עשירות ברוחניות: עד כמה שהי' "כחו גדול" בקיום שליחותו עד עתה - הרי תמיד הולך ומוסיף "מעלין בקודש" ו"מי שיש לו מנה רוצה מאתים, מאתים רוצה ד' מאות" וכן הלאה.

(ש"פ תולדות תשמ"ח - ספה"ש תשמ"ח ח"א עמ' 100)

ו. עושה בעצמו מה שמורה לשלוחיו

נשיאי ישראל, המוגדרים כ"ממוצע המחבר" בין ישראל לקב"ה, לא רק נותנים נוח לשלוחיהם לבצע את עבודתם, אלא אף מבצעים בעצמם את אותה העבודה בדיוק.

. . די זעלבע הנהגה איז אויך כביכול ביי צדיקים וביחוד בא נשיאי ישראל - וואס זיי זיינען דער ממוצע המחבר אידן מיטן אויבערשטן - וואס ניט נאר וואס זיי גיבן א כח צו

זייערע שלוחים צו טאן דערנאך זייער שליחות, נאר אויך זיי אליין טוען די זעלבע עבודה וואס זיי האבן ארויפגעלייגט אויף זייערע שלוחים.

אט-די הנהגה האט מען געזען בגלוי ביותר ביי כ"ק מו"ח אדמו"ר: ניט נאר וואס ער האט געשיקט שלוחים און געגעבן זיי דעם כח צו אויפטאן אין החזקת היהדות בכלל והפצת המעיינות בפרט, נאר אויך ער האט שטענדיק... זיך אליין אפגעגעבן מיט דער עבודה.

[תרגום: הנהגה זו היא גם כביכול, אצל צדיקים ובמיוחד נשיאי ישראל - שהם מהווים ממוצע המחבר את בני ישראל עם הקב"ה - שלא רק שהם נותנים כח לשלוחיהם לבצע את שליחותם, אלא גם הם עצמם עושים את אותה עבודה שהטילו על שלוחיהם.

הנהגה זו ראינו בגלוי ביותר אצל כ"ק מו"ח אדמו"ר, לא זו בלבד שהוא שלח שלוחים ונתן להם את הכח לפעול בהחזקת היהדות בכלל ובהפצת המעיינות בפרט, אלא שגם תמיד, (לא רק בשנים הראשונות, כי אם גם בשנים המאוחרות יותר כשכבר העמיד תלמידים ותלמידי תלמידים, שהם יכלו לעשות את העבודה) התמסר בעצמו לעבודה זו].
(לקו"ש ח"ג עמ' 1011)

ז. בכוח המשלח

הרבי מעניק כוח לכלל החסידים למלא את ייעודם הרוחני: לעשות "מגשמיזם רוחניות" ולחולל שינוי מהותי בזולת ("לעשות ממנו אדם חדש"). השליח מצווה להביא אש מן ההדיוט, ואז מתלקחת האש העליונה, כוחות המשלח הפועלים בו.

הרבי נותן כח לכל החסידים והמקושרים שבכל מקום שבו נמצאים יוכלו למלא את התפקיד והשליחות לעשות מגשמיזם רוחניות, וכן לפעול על הזולת ולעשות ממנו אדם חדש.

(משיחת כ"ף מנ"א ה'שי"ת - תו"מ ח"א עמ' 166)

האמת היא שכ"ק מו"ח אדמו"ר נותן (לא רק את הזכות, אלא גם) את הכוחות לעשות את הדבר, צריכים רק להתחיל לעשות בכח עצמו, ואז הרבי מסייע ונותן את הכוחות הדרושים.

(משיחת ר"ח סיון ה'שי"ת - תו"מ ח"א עמ' 84)

לקשר יהודים לרבי

מכתב הרבי (עוד מלפני הנשיאות) למשפיע הרש"ח קסלמן בתקופת
מגוריו בפריז, אודות קישור יהודים לרבי

.. וזאת למודעי: מה שכותב הנני בזה אין כונתי ח"ו לאיש פרטי, כי מי אני לפסוק הדבר שדוקא פב"פ עליו מוטל ענין פלוני. ודברי מכוונים לקבוצם יחד, שבלי ספק שיש בו כל הנצרך למילוי תפקידם העקרי במדינתם עתה, שהוא הפצת מעינות הבעש"ט ואדה"ז באנשי חוצות צרפת. ואין לנו מעין שדרך בו נמשכים מעינות הבעש"ט ואדה"ז אלא אחד - הוא כ"ק מו"ח אדמו"ר שליט"א. וע"י התקשורת במעין זה, התקשרות הגוף ("שיכול לקנות חיי נפשו החיונית") והנפש, גם מים כו' נעשו מים חיים. כי כן הוא ע"פ דין תורה השולטת ומנהגת את הטבע, גאר בפשטות און אומעטום.

וכת"ר בא במכתבו (וכנראה מהעדר הפעולות, זהו ג"כ החלטת אנ"ש שבמחנו) און גאנץ ק'אלטבלוטיג גוזר (שניידט אפ), שלכל אחב"י שבמחנו - (מלבד אלו הדורים בשכונה שלו) - אין שייכות לכל זה! יקראו נא לאסיפת כל אנ"ש ויעשו חשבון צדק כמה יגיעו לרכוש נפשות לזה, ואז למותר יהי' כל שקו"ט, כי תומ"י יתבררו הסיבות להעדר תוצאות.

אברך אחד שהוכרח לברוח ממקומו, אינו שייך לעבודת התפלה, אינו לא משכיל ולא עובד, בלא חתימת זקן וכו' וכו', ומעולם לא למד לא בתו"ת ולא בשיבה בכלל - נדד למדינה רחוקה ביותר הן במקום הן בעניני יהדות, וכעבור איזה זמן התחילו להגיע מאנשים ונשים משם מכ' לכ"ק מו"ח אד"ש. ולדוגמא - מאשה בעלת עסק שמציעים לה לשכור חנות ודירה בחלק א' של העיר או בחלק אחר. ושואלת החלט כ"ק אד"ש מה תעשה. - מעולם לא ראתה אותו, ויודעת שמעולם לא הי' כ"ק מו"ח אד"ש לא רק בעירה אלא גם בכל מדינתה, אינה מאנ"ש וכנראה גם לא מגזע אנ"ש. אבל כששמעה מהאברך דברים היוצאים מן הלב: יש רבי בישראל, ואין הוא נכנס בהגבלות הטבע, והרוצה ללכת לבטח דרכו: במסחר, בהנהגת הבית, וכו' - לא ירים את ידו מבלי לשאול את פי הרבי, והכירה בהאברך שפיו ולבו שווין, כי ניכרין דברי אמת, צייתה לכתוב השאלה הנ"ל, שייכת ממילא לנפנה, ומתקרבת ליהדות, ובטח בקרב הימים יהיו הליכות ביתה בכשרות

וטהרת המשפחה וכו'. - אלה מתולדות פעולות אברך פשוט ושעושה כ"ז לא מצד מסנ"פ וקב"ע, כי אין זה אצלו היפך השכל, גם לא היפך שכלו האנושי.

והגע בעצמך: פשוט אצלו על יסוד מה שראה במוחש, שהרבי אמירתו אמירה וברכתו ברכה, וגם נה"ב מסכמת ע"ז. כי אין זה אצלו מצד השכלה שקו"ט ועיון בספרים, אלא שהנסיון, שלו ושל כמה ממכיריו, הראה לו אז מ'האט געפאלגט איז געווען גוט, און אז מ'האט ניט געפאלגט האט מען געהאט א פסק. ובמילא כמו שאינו בוש לומר לכל מיודעיו הזקוקים לזה, האדרעס של רופא מומחה, כך כשרואה איש נמצא במבוכה או עומד לפני פתרון שאלת חיים עיקרית, אומר לו: לא אלמן ח"ו ישראל. יש לך את מי לשאול. - ולא עוד אלא שאינו מחכה עד שמיודעו יבוא אליו לחקור ולדרוש אם יש רבי, כיון שע"פ רוב אינו יודע גם מה זה רבי, אלא שהוא הולך אליו מסביר לו שאין לו להשען כלל לא על בינת עצמו ולא על השדכן ולא על הרופא ולא על הסרסור, שאין כל אלו אלא ענינים מסופקים, ויש לו דרך ודאית לפתור את ספקותיו. ואמרז"ל דברים היוצאים מן הלב נכנסים אל הלב.

ועתה בנידון מכתב כת"ר:

במחנו יש מסלטה ומשמנה של אנ"ש, שראו את אדנ"ע, ולהבדיל בין חיים לחיי החיים את כ"ק מו"ח אדמו"ר שליט"א, נבחנו בכור העוני ונסיונות מכל המינים, עוסקים בהשכלה בעבודה וכו' וכו'. נמצאו בתחילה בקעמפ בין אלפים מאחב"י שהיו צמאים לדבור חם וחי, למלה של התעוררות וקירוב, והצעירים שבהם שאפו בעיקר להוראה: אי' הוא משה זה האיש אשר יעלנו מהמצרים והגבולים ויורנו דרך החיים.

והשאלה: כמה נפשות נתוספו, על ידי השתדלותם ויגיעת נפשם, על תורת הבעש"ט ואדה"ז - במשך כל זמן שהיה בקעמפ?

כתבתי אז לקעמפ דאנ"ש היותר גדול שיעשו בכל הנמצאים בקעמפ ובפרט בהנוער מעמד רוחני (כי שערתי שאין נחיצות באחיזה בגשמיות בתחלת הכבוש). וענוני שבודאי טוב הדבר, אבל מתחלה צריך להבטיח תקציב להוצאות, ובכלל נכון להתחיל בזה כשיבואו כל אנ"ש אל המנוחה ואז יסעו מהם ככל הנצרך חזרה להקעמפ ויעבדו שם במסנ"פ! וכשזרתי עוה"פ ע"י אחד שנסע לשם - בחרו, כמדומה לי, בועד. ובזה נסתיים הדבר. וה"תוצאות" ידועות.

האבען זיך אנ"ש אפגעמאטערט, וכנראה אשר גם מיט זיי האט מען זיך געמאטערט, און געזעהן, אז עס איז א רחמנות אויף אידען: מען מאטערט זיך און אן א טאלק. והביאום לעיר נושבת - וכולי האי ואולי. והנה - עס חזר'ט זיך איבער דער גאנצער סדר (יותר נכון - היפך הסדר). זה יותר משנה שנמצאים במחנם עתה, ומה הוא הסך הכל מהפעולות קיימות בפאריז וסביבות?

בהיותי בפאריז זה שנה וחצי דברתי כמה פעמים, עד שסו"ס החליטו (כנראה מפני הכבוד) שועד נפנה יתעסק גם באנשי העיר. כמובן יתעסקו בזה המתאימים לדבור עם

הרחוקים לע"ע וכו' וכו'. מזמן לזמן חקו"ד מהנעשה בזה ונודעתי... שאין עושים מאומה, לא בענין מעמד רוחני ולא בענין מעמד גשמי - שני החצאים, שמלבד בהוראת שעה, צ"ל ביחד והולכים ומתקיימים רק ביחד.

גם אני הייתי שמח אם סו"ס ה' מי שהוא מודיעני, שכמה מפרטי פעולותיהם אי ידועים לי, ועשיירות אנשים לא רק נתפעלו מהם ונתנו נדבות ממון על המוסדות אלא שגם קבלו מהם תורת הדא"ח ונעשו חסידים או עכ"פ מקושרים קצת. והנה רואה אני במכתבו שמופרך כל מקצוע עבודה זה אצלם.

פשיטא אשר שמירת הציור פון די אייגענע ד' אמות דורשת עבודה רבה ויגיעה תמידית, אבל אפילו שמירת ביהמ"ק היתה רק אחת העבודות, ולא כל הכהנים כולם התעסקו בה. פשיטא אשר אם יפגשו איש ויאמרו לו זשיד דאוואי גראשי ואתנם לפב"פ הנמצא במרחק כמה אלפים פרסאות, שאין אתה יודע אותו, והוא אין לו שייכות עמך, אלא שהוא בעל מעלות גבוהות ונשאות - יהיו בעיניו כמתעתעים.

ולאידך גיסא פשיטא אשר איש המאמין באמונה שלימה, היינו המנהגת את כל הכחות שלו, שדעת וברכת פב"ב בכל משלה ויודע בחברו שצריך להחליט בענין עיקרי דבני חיי ומזוני וכו' או גם בענין של סכנה ר"ל, הרי מצד אנושיות אהבת ישראל פקו"נ וכו' אם רק יש תקוה וספק ספקא אולי ישמע לדבריו, עליו לרדוף אחרי חברו ולומר לו: רחם על עצמך ועל ב"ב ועל כל אשר לך ואל בינתך אל תשען, למוד דא"ח התקשר בפב"פ עשה ע"פ דבריו ואז תצליח.

וידועה הבטחת אדה"ז, אז וואס חסידים וועלען טאן וועלען זיי מצליח זיין. לא ראינו אינה ראי' פרט בדבר הרגיל (ראה ש"ך ואדה"ז שו"ע יו"ד רס"א). ראיתי כמה ממכתבים המתקבלים לכ"ק מו"ח אד"ש ממחנם. ולא פגשתי אף אחד שיהי' כתוב משום שהכותב נתקרב עתה לחב"ד בהשפעת מי מאנ"ש הנמצא שם.

באים הם בפאריז וסביבותי' במגע עם מאות, ואולי עם אלפים ואלפים, מאחב"י, כ"י. עפמ"ש הרמב"ם בענין הדבור, משוחחים הם ביניהם ארוכות וקצרות. כמה אנשים מכל אלו האלפים פנו בשאלה ע"ד ניתוח או שידוך, בקשת ברכה לר"ה וכיו"ב? והאומנם אם היו מספרים להם מהו הרבי מליובאוויטש - ספור, גם בלא ביאור - ובפעם השני' מקצת משיחותיו ואח"כ מהוראותיו - הרי כמה וכמה נפשות, הם זורעם וזרע זרעם עד א"ס, היו מתקשרים ע"י באילנא דחיי, מוסיפים אור בבתיהם, נעשים אנשי משה (ראה סד"ה ויבא עמלק דקונטרס המוסג"פ. ולפענ"ד אף דבתו"א ותו"ח ד"ה ועשית ציץ הכוונה ב"אנשי משה" - בטול, בקונטרס זה הכוונה - מקושרים בהרבי, האתפשטותא דמשה שבכל דור. ולכן לא נתבאר זה בפירוש), נעשים אנשי מעמד ומחזיקים גם בכל המוסדות בחפץ לב ובספ"י ולא רק מפני הכבוד.

ותמורת כהנ"ל - זה פונה למוסד שלו וזה פונה לעסק שלו, כ"א מרגיע את עצמו בזה

שנותן נפנה בעין יפה ובמדה רחבה, מצדיקים א"ע בזה שיש מן המוכן, כפ"ד כת"ר, מס"נ בפועל ממש. והעבודה, כנראה, עדיין לא הותחלה.

וסדר זה נוהג, לע"ע, במשך שנה ויותר. ובקבוץ אנ"ש שהוא מכמה וכמה עשירות, כ"י, של אותם שכתרם אדנ"ע בתואר "נרות להאיר". וע"פ פתגם כ"ק מו"ח אד"ש הרי במקום חשך כשמעמידים פנס אור הרי - מעצמם - מתקבצים סביבו.

והאומנם דעת כת"ר היא שהמניעה מאנשי פאריז וסביבות' היא?!

ואמרתי ע"ד הצחות: כל ענין הגלות הנורא הוא ע"י שבירת הלוחות, כי בלאה"כ הרי הי' חרות, א"ת חרות אלא חרות. הסבה לשבירת הלוחות הוא חטא העגל שאז חזרה הזוהמא דחטא עה"ד, שע"פ דא"ח (ראה ד"ה ע"כ יאמרו תרצ"א) בא ע"י מעוט הירח, שבא ע"י שבה"כ דתהו, שבא ע"י הצמצום. ומהו הצמצום? דער אור גייט ניט לחוץ. ער איז זיך אין זיינע אותיות, אבער ניט ווייטער (ראה לקו"ת סו"ס ויקרא ד"ה להבין מ"ש באוצ"ח פ"ה).

עוה"פ אכפיל דברי שאין כונתי לאיש פרטי ח"ו, כ"א להקבוץ בכלל. ובודאי יראה מכתבי לכל מי שיש תועלת בזה. - ולמותר לומר שאין זה אלא שקו"ט ביני לבינם ועל דעת עצמי. ולא שח"ו יהי' ויבא יוסף גו'.

- בודאי כמה וכמה יאמרו מי שמך גו' טול כו' מבין עיניך ויהי' הצדק אתם בטענתם עלי. אבל אין זה משנה את המצב והסך-הכל. וחבל על הזמן ההולך ואבד ולא משתכח.

בתקוה אשר לא יקפיד - אפילו במוח - על מכתבי זה. ואת והב בסופה.

החותם בפ"ש כל החבורה תי'.

(אגרות קודש חלק ג' אגרת תמה)

מוקדש
לעילוי נשמת
הרה"ח הרב משה יהודא
בן הרה"ח צבי יוסף ע"ה
קאטלארסקי

•

לע"נ גבריאל בן אפרים ע"ה